

Museumstukken

OPDRACHT

Verspreid over de pagina's in de strip vind je talloze museumstukken. Ze zijn prominent in beeld of verstoopt in de achtergrond. Het zijn gebruiksvoorwerpen die Romeinen, Kelten en Bataven dagelijks nodig hadden. De striptekenaar heeft deze tekeningen gebaseerd op museumstukken die je bijvoorbeeld in Het Valkhof Museum in Nijmegen of het Rijksmuseum van Oudheden in Leiden kunt zien.

- Bekijk de foto's in de bijlage (p. 47 – 56).
- Noteer bij onderstaande tekeningen (stripboek p. 13 en p. 40) zoveel mogelijk gebruiksvoorwerpen die je herkent en noteer waarvoor het wordt/werd gebruikt.
- Geef een voorbeeld van een gebruiksvoorwerp dat wel op de tekening is afgebeeld maar wat niet of nauwelijks gevonden wordt door archeologen tijdens opgravingen en dus niet in een museum te zien zal zijn. Bedenk hiervoor een aannemelijke reden.

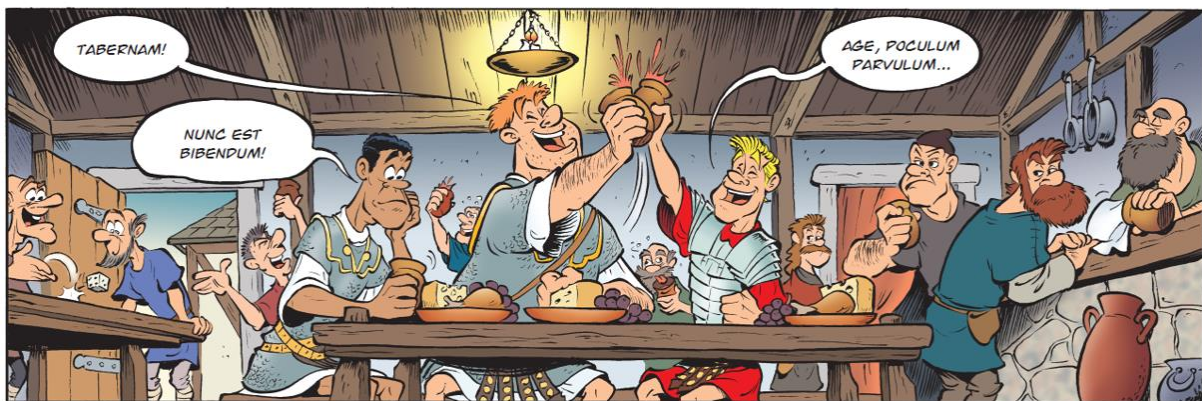

Museumstukken (excursie)

OPDRACHT

Verspreid over de pagina's in de strip vind je talloze museumstukken. Ze zijn prominent in beeld of verstopt in de achtergrond. Het zijn gebruiksvoorwerpen die Romeinen, Kelten en Bataven dagelijks nodig hadden. De striptekenaar heeft deze tekeningen gebaseerd op museumstukken die je bijvoorbeeld in Het Valkhof Museum in Nijmegen of het Rijksmuseum van Oudheden in Leiden kunt zien.

- Noteer bij onderstaande tekeningen (stripboek p. 13 en p. 40) zoveel mogelijk gebruiksvoorwerpen die je herkent.
- Ga op zoek in het museum en maak zoveel mogelijk gebruiksvoorwerpen die je bij a hebt genoteerd een foto met je smartphone of ipad en noteer waarvoor het voorwerp werd gebruikt.
- Geef een voorbeeld van een gebruiksvoorwerp dat wel op de tekening is afgebeeld maar wat niet of nauwelijks gevonden wordt door archeologen tijdens opgravingen en dus niet in een museum te zien zal zijn. Bedenk hiervoor een aannemelijke reden.
- Maak op school een collage waarbij je de foto's en de tekeningen combineert.

Romeinse legionair

OPDRACHT

Romeinse legioensoldaten legden gemiddels zo'n 30 kilometer per dag af, met zware bepakking. Behalve hun eigen uitrusting droegen ze een bijl of ander gereedschap, een mandje met rantsoen voor twee dagen en twee schanspalen voor de ommuring van het kamp.

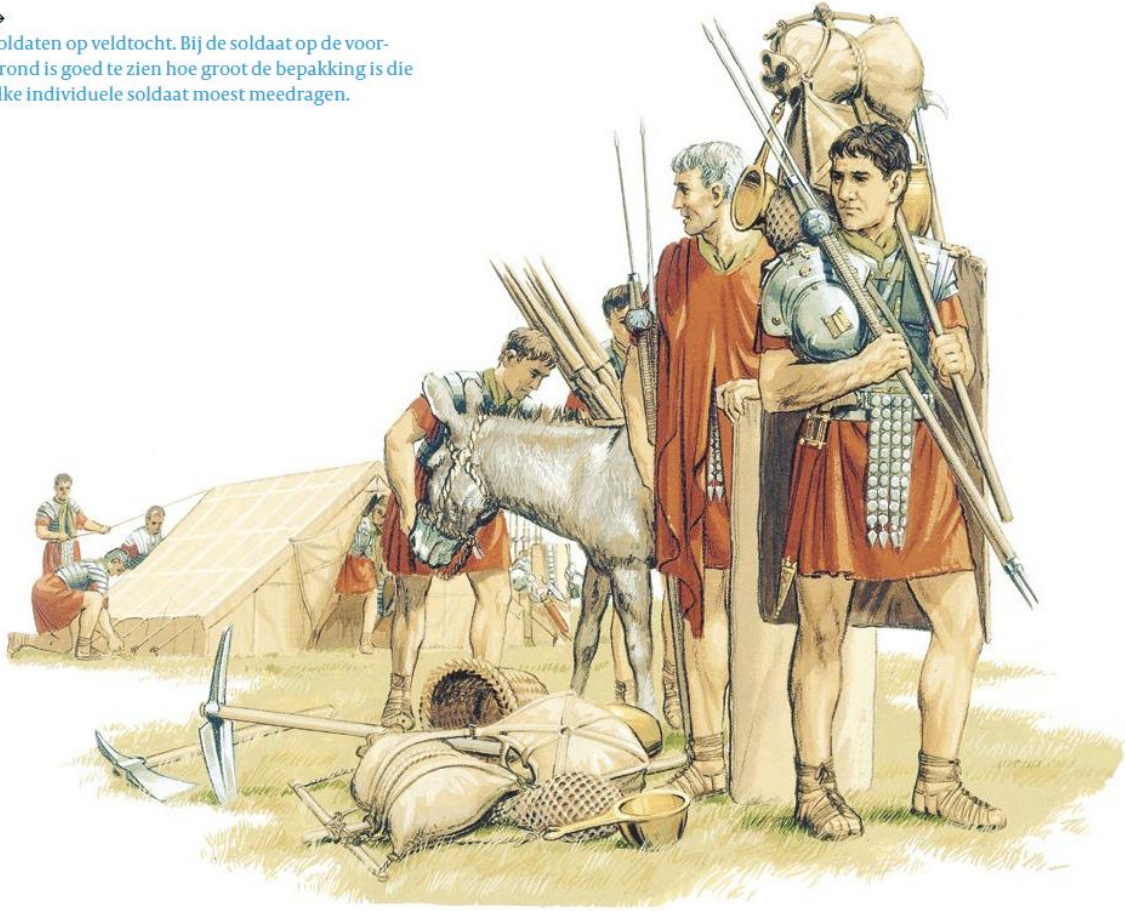
- Lees de tekst Romeinse legionair in de bijlage op p. 52.
- Neem het onderstaand overzicht van de uitrustingsstukken van een Romeins soldaat over en vul de ontbrekende gegevens aan.
- Vergelijk tekening 1: de Romeinse soldaten in de strip en tekening 2: de soldaat in het tekstboek SPQR op p. 133. Welke uitrustingsstukken komen op de tekeningen voor en welke niet?

Uitrusting Legionair	Strip	SPQR
1 tunica		
2 militaire riem		
3		

Tekening 1

→
Soldaten op veldtocht. Bij de soldaat op de voor-
grond is goed te zien hoe groot de bepakking is die
elke individuele soldaat moest meedragen.

Tekening 2

LIMES

OPDRACHT

Langs de Limes werden legioenskampen (castra), forten (castella) wachttorens, verbindingswegen, kanalen en havens gebouwd en ontstonden nieuwe dorpen.

- a Blader door het stripboek en noteer de pagina's waarop je het bovenstaande dingen getekend ziet.
- b Geef een zo nauwkeurig mogelijke beschrijving van een castra: uit welke onderdelen is het opgebouwd en welke materialen zijn gebruikt?

Strippagina maken: help onze striptekenaar! (1)

OPDRACHT

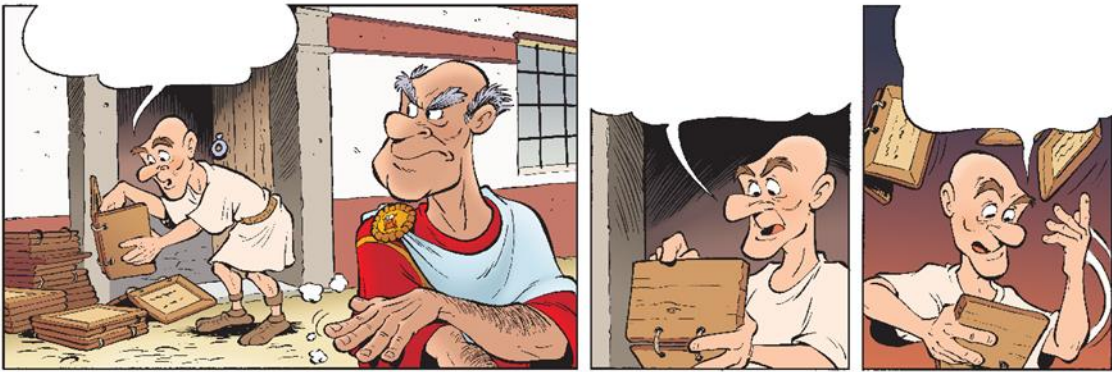
De tekening is gemaakt maar Tim moet de juiste Latijnse tekst nog in de tekstballonnen zetten. Per ongeluk zijn zowel de Nederlandse als de Latijnse teksten door elkaar geraakt. Schrijf jij voor hem de juiste Latijnse tekst in de tekstballon?

Nederlandse tekst

1	Jaja. Ik snap het al, ze haten mij.
2	En deze dan: laat de Bataven in vrede, Flaccus, jij smerig stuk...
3	Dat komt omdat u vorige week ook deze kerels geselecteerd hebt.
4	Aan gouverneur Marcus Hordeonius Flaccus: Stop met het rekruteren van onze jonge mannen!
5	Och, de gemiddelde leeftijd van onze soldaten is recent zelfs gestegen.
6	Of deze: de Bataven leveren al meer dan genoeg manschappen, laat ons met rust.
7	Ik betwijfel toch (of) deze legionairs de Germanen veel angst zullen aanjagen
8	Schrijftabletten... ze zijn aan u gericht, heer
9	U rekruteert tegenwoordig ook wel hele jonge jongens, dat zet kwaad bloed bij de Bataafse boeren.
10	Maar ik heb toch soldaten nodig om de Rijn grens te bewaken?
11	Je bent nooit te jong om het Romeinse Rijk te dienen, Nescio.

Latijnse tekst

a	Vel haec: Batavi satis superque militum praebent, omitte nos.
b	Nullam aetatem dedecet militare, Nescio, ne pueritiam quidem.
c	Nihilominus dubito num hi legionarii Germanos vehementer terrebunt.
d	Legato legionis Marco Hordeonio Flacco: Desine iuvenes nostros deligere!
e	Attamen mihi militibus opus est, ut limitem Rheni custodiamus. Quid sentis?
f	Quia nuper istos viros quoque delegisti.
g	Et haec quoque: Noli turbare Batavos, Flacce, tu magne sterc...
h	Tabellae... ad te scriptae sunt, legate.
i	Recte. Iam intellego, me oderunt.
j	Hodie adolescentes minores natu deligis.
k	Immo, tirones novissimi maiores natu sunt.
l	Ea res agricolis Batavis iram concitat.

1	Attamen mihi militibus opus est, ut limitem Rheni custodiamus. Quid sentis?
2	Hodie adolescentes minores natu deligis. Ea res agricolis Batavis iram concitat.
3	Recte. Iam intellego, me oderunt.
4	Immo, tirones novissimi maiores natu sunt.
5	Legato legionis Marco Hordeonio Flacco: Desine iuvenes nostros deligere!
6	Et haec quoque: Noli turbare Batavos, Flacce, tu magne sterc...
7	Tabellae... ad te scriptae sunt, legate.
8	Vel haec: Batavi satis superque militum praebent, omitte nos
9	Quia nuper istos viros quoque delegisti.
10	Nihilominus dubito num hi legionarii Germanos vehementer terrebunt.
11	Nullam aetatem dedecet militare, Nescio, ne pueritiam quidem.

Portretten (bij pagina 8)

OPDRACHT

Het jaar 68 was een bijzonder jaar, een annus mirabilis.

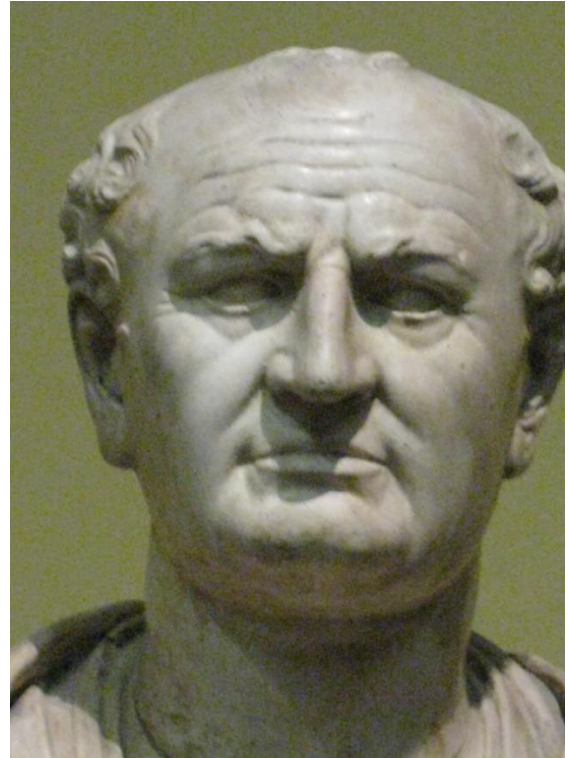
- 1 Noteer de Latijnse naam die soldaat Expositionis gebruikt om het jaar aan te duiden en geef de vertaling.
- 2 Noteer de namen van de betreffende personages.
- 3 Combineer de portretten op de volgende pagina's met de juiste naam.
- 4 Wat is de naam van de 5de man die overblijft?

Figuur 1

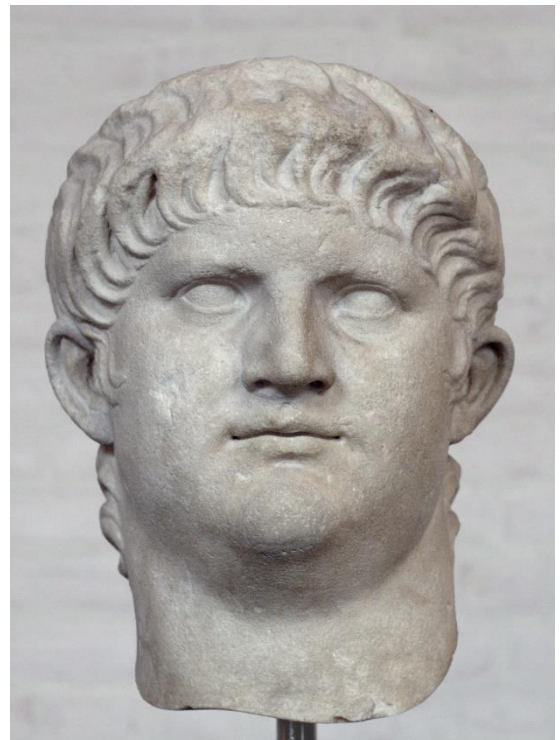
Figuur 2

Figuur 3

Figuur 4

Figuur 5

Latijnse woorden

OPDRACHT

Bekijk de afbeelding. Alexius noemt op wat hij in de wagen ziet liggen. Bedenk wat de Latijnse woorden betekenen:

- 1 CARO ...
- 2 CASEUS ...
- 3 VINUM ...
- 4 PISCES ...